

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК2 «Фінансові основи ціноутворення»

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Фінанси і кредит

(назва освітньої програми)

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(найменування спеціальності)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський)

(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
«Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування кафедри)

Протокол №__ від _____ р.

м. Запоріжжя 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ВК2 «Фінансові основи ціноутворення» (вибіркова)</i>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач	<i>Пахомова І.Г., к.е.н, доцент кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»</i>
Контактна інформація викладача	769-84-99
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Предметна аудиторія кафедри</i>
Обсяг дисципліни	<i>90 годин, 3 кредита, розподіл годин (15 год. лекції, 15 годин практичні, 60 години самостійна робота), залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Міждисциплінарні зв'язки: Попередні: макроекономіка, гроші та кредит, математика для економістів, фінанси, фінансова статистика.	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Оволодіння дисципліною «Фінансові основи ціноутворення» дозволить майбутнім бакалаврам отримати знання та навички, що надають можливість застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління процесом ціноутворення з урахуванням сучасних вимог та практики управління, що сприяє більш ефективній реалізації конкурентних переваг. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати: а) загальні компетентності: - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК04); - здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК05). б) фахові компетентності: - здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для управління процесом ціноутворення (СК01); - здатність застосовувати управлінські навички щодо ефективного управління процесом ціноутворення (СК03); - здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, яка необхідна для розв'язання комплексних завдань щодо процесу ціноутворення (СК07). Результати навчання з дисципліни «Фінансові основи ціноутворення» деталізують такі очікувані результати навчання: використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності (ПР01); відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР04); доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях (ПР06); обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів (ПР12).	
4. Мета вивчення навчальної дисципліни	
Формування у студентів системи знань про ринкове ціноутворення та їх практичне застосування.	
5. Завдання вивчення дисципліни	
Отримання практичних навичок оволодіння інструментарієм для управління процесом ціноутворення.	

6. Зміст навчальної дисципліни «Фінансові основи ціноутворення»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи ціноутворення

Тема 1. Економічна сутність ціни і методологія її визначення

Ціна як економічна категорія. Ціноутворення як економічний процес. Особливості ринкового механізму ціноутворення. Павутиноподібна модель ціноутворення.

Основні положення теорії ціноутворення. Витратний та ціннісний підходи до формування ціни.

Ціна як інструмент управління підприємством. Методологічні засади ринкового ціноутворення.

Типи цінової політики компанії. Систематизація моделей ціноутворення в сучасній ринковій економіці.

Тема 2. Система цін і теоретичні основи механізму ціноутворення

Склад і структура ціни. Основи систематизації цін.

Співвідношення цілей ціноутворення з цілями підприємства. Класифікація факторів ціноутворення і методи їх аналізу.

Стратегії ціноутворення.

Тема 3. Аналіз попиту і оцінка його еластичності

Значення попиту для ціноутворення і методичні основи його визначення.

Цінова еластичність попиту: її види і способи визначення. Застосування цінової еластичності попиту в ціноутворенні. Перехресна еластичність попиту. Еластичність попиту за доходом.

Прогнозування зміни попиту при зміні ціни. Практичні способи визначення попиту і його цінової еластичності.

Особливості суб'єктивного сприйняття ціни споживачами.

Змістовий модуль 2. Механізм ринкового ціноутворення

Тема 4. Методи ціноутворення

Методи витратного ціноутворення (методи «витрати плюс»).

Методи ціноутворення, які базуються на попиту.

Параметричні методи ціноутворення.

Методи визначення цін з орієнтацією на конкуренцію.

Методи ціноутворення з орієнтацією на максимальний прибуток.

Ціноутворення в умовах ризику і невизначеності.

Тема 5. Зміна цін: причини і фінансові наслідки

Причини і напрями зміни цін.

Реакції суб'єктів ринку на зміну цін. Вплив ціни на прибуток й обсяг збуту.

Маржинальний аналіз – основний інструмент для фінансового обґрунтування цінових рішень.

Методологія аналізу фінансових наслідків зміни цін. Розрахунок потрібної (достатнього) зміни обсягу продажу для збереження попереднього маржинального

прибутку при зміні цін. Розрахунок потрібної (достатнього) зміни обсягу продажу для збереження попереднього маржинального прибутку при зміні цін і витрат.

Фінансовий аналіз цінової поведінки при пасивному ціноутворенні.

Дослідження фінансових результатів при єдиному варіанті зміни ціни.

Дослідження фінансових результатів при єдиному варіанті зміни ціни і зміні постійних витрат. Комплексний аналіз багатоваріантної цінової політики.

Тема 6. Встановлення цін на взаємопов'язані товари і нелінійне ціноутворення

Форми взаємозалежності товарів. Загальні умови та цілі встановлення цін на взаємозамінні товари (диференціація цін).

Метод цінових ліній.

Економічне обґрунтування диференціації цін.

Встановлення ціни на взаємодоповнювальні товари.

Ініціативна зміна цін на взаємозв'язані товари.

Пакетне ціноутворення: визначення, форми і правила використання. Обґрунтування пакетного ціноутворення.

Економічні підстави для нелінійного ціноутворення. Знижки за кількість придбаного товару.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи ціноутворення												
Тема 1. Економічна сутність ціни і методологія її визначення	14	2	2	-	-	10	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Система цін і теоретичні основи механізму ціноутворення	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Аналіз попиту і оцінка його еластичності	14	2	2	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6	-	-	30	38	2	1	-	-	35
Змістовий модуль 2. Механізм ринкового ціноутворення												
Тема 1. Методи ціноутворення	16	3	3	-	-	10	16,8	1,5	0,3	-	-	15
Тема 2. Зміна цін: причини і фінансові наслідки	16	3	3	-	-	10	16,9	1,5	0,4	-	-	15
Тема 3. Встановлення цін на взаємопов'язані товари і нелінійне ціноутворення	16	3	3	-	-	10	16,3	1,0	0,3	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	48	9	9	-	-	30	50	4	1	-	-	45
Усього годин	90	15	15	-	-	60	88	6	2	-	-	80

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Економічна сутність ціни і методологія її визначення	денна	14
2.	Тема 2. Система цін і теоретичні основи механізму ціноутворення	денна	14
3.	Тема 3. Аналіз попиту і оцінка його еластичності	денна	14
4.	Тема 4. Методи ціноутворення	денна	16
5.	Тема 5. Зміна цін: причини і фінансові наслідки	денна	16
6.	Тема 6. Встановлення цін на взаємопов'язані товари і нелінійне ціноутворення	денна	16
Разом			90

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Економічна сутність ціни і методологія її визначення	10	10
2.	Тема 2. Система цін і теоретичні основи механізму ціноутворення	10	10
3.	Тема 3. Аналіз попиту і оцінка його еластичності	10	15
4.	Тема 4. Методи ціноутворення	10	15
5.	Тема 5. Зміна цін: причини і фінансові наслідки	10	15
6.	Тема 6. Встановлення цін на взаємопов'язані товари і нелінійне ціноутворення	10	15
Разом		60	80

9. Система та критерії оцінювання курсу

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Фінансові основи ціноутворення»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування під час рубіжного контролю	5	50
1 задача під час рубіжного контролю	15	15
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовні модулі.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу «Фінансові основи ціноутворення»

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.